

ter retsplejelovens § 722, vil dette kun være tilfældet, såfremt der samtidig fastsættes vilkår i medfør af § 723. Hvis en sag sluttes med et tiltalefrafald, uden at der fastsættes vilkår, vil et fotografi kun efterfølgende kunne forevises for personer uden for politiet, såfremt den pågældende konkret er mistænkt i den nye sag.

3.2.2.3. *Fotografier af forurettede og andre vidner.*

Ifølge retsplejelovens § 792 d kan der, uden for de tilfælde, hvor den pågældende giver samtykke, kun optages fotografier af en ikke sigtet person, såfremt efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og indgrebet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen. Sådanne fotografier optages til brug for efterforskningen i den pågældende sag og ikke med henblik på identifikation af den pågældende i forbindelse med senere sager. Fotografierne indgår derfor ikke i politiets fotosamlinger.

Betingelserne for forevisning for udenforstående af sådanne fotografier i de situationer, hvor den pågældende ikke samtykker, bør efter udvalgets opfattelse fastsættes med udgangspunkt i retsplejelovens § 792 d om optagelse af fotografier af ikke sigtede. Kriminalitetskravet foreslås derfor fastsat således, at forevisning kun må ske som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller mere. Indgrebet skal være af afgørende betydning for efterforskningen.

Kompetencen til at gennemtvinge en optagelse af fotografier af ikke sigtede er efter gældende ret henlagt til domstolene, jf. § 792 d, stk. 3. Udvalget foreslår på den baggrund, at domstolene også tillægges kompetencen til at træffe bestemmelse om selve forevisningen af billeder i de formentlig få tilfælde, hvor den pågældende modsætter sig, at politiet foreviser billederne.

3.2.3. *Regulering af fremgangsmåden ved forevisning af personfotografier*

Strafferetsplejeudvalget har overvejet, om der er behov for en nærmere regulering af spørgsmålet om fremgangsmåden m.v. ved forevisning af personfotografier.

Udvalget finder, at reglen i retsplejelovens § 745, stk. 3, om forsvarerens adgang til at være til stede m.v. ved gennemførelsen af en konfrontation bør udvides til også at gælde for fotoforevisninger, der kan formodes at finde anvendelse som bevis under domsforhandlingen, idet dette efterforskningsskridt typisk har samme formål som en konfrontation.

Det er udvalgets opfattelse, at der ud over bestemmelsen i § 745, stk. 3, er behov for nærmere regler om

fremgangsmåden ved forevisning af personfotografier fra politiets fotosamlinger. Dette gør sig navnlig gældende i de situationer, hvor fotoforevisningen nærmest har karakter af en konfrontationsparade, hvor den mistænkte og figuranterne (dvs. personer, der klart ikke kan sættes i forbindelse med lovovertrædelsen) blot er udskiftet med fotografier. En sådan regulering forudsætter imidlertid en så høj detaljeringsgrad, at regelfastsættelsen bør ske administrativt.

Strafferetsplejeudvalget har dog fundet anledning til at gennemgå nogle enkelte spørgsmål, som specielt opstår i forbindelse med fotoforevisninger. Strafferetsplejeudvalgets har i øvrigt for så vidt angår fremgangsmåden ved fotoforevisningen henvist til udvalgets overvejelser vedrørende gennemførelse af konfrontationer, jf. nedenfor pkt. 4.2.2. I det følgende gennemgås nogle punkter, som politiet bør være opmærksomme på i forbindelse med gennemførelsen af fotoforevisninger (fotokonfrontationer).

Ved den type fotoforevisning, hvor vidnet gennemser et stort antal fotografier af tidligere straffede, er der i princippet ingen figuranter. Enhver udpegning betyder således, at den pågældende er en potentielt mistænkt, medmindre den pågældende i den konkrete situation har et sikkert alibi. Det kan derfor være vanskeligt at udskille utroværdige vidner. Ved anvendelsen af denne efterforskningsmetode må man derfor være særlig opmærksom på de risici, der er forbundet hermed, herunder risikoen for, at en uskyldig bliver udpeget som mistænkt.

Politiet bør i øvrigt altid være opmærksom på, hvordan udpegningen foregår, og hvor sikker vidnet er i sin udpegning, herunder om den udpegede person er genkendt som gerningsmand, eller om vidnet har udtaget den afbildede person som »type«. Der bør som hovedregel gøres en bemærkning i rapporten om, hvordan udpegningen er foregået.

Ved anvendelse af fotoforevisning bør politiet endvidere være opmærksom på, at der kan opstå en vis træthed hos vidner, når de ser mange fotografier. Fremvisning af færre billeder er således mere hensigtsmæssigt med henblik på at fastholde vidnets opmærksomhed. Dette er tilgodeset ved de gældende administrative forskrifter, hvorefter billeder af tidligere gerningsmænd, hvis der er tale om grovere forbrydelser, opdeles efter forbrydelseskategorier. Ved sådanne forevisninger er det imidlertid særlig åbenbart, at alle er potentielt mistænkte, og man derfor bør være særlig opmærksom på den risiko, der er forbundet hermed.

Selv om vidnet tidligere har fået forevist et fotografi af den mistænkte, vil det ikke være udelukket at gennemføre en konfrontationsparade eller anden form